

2018 Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metninin Program Geliştirme Ölçütleri Açısından Değerlendirilmesi

Tuncay AYVERDİ¹

Enes GÜLEÇ²

Öz

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni (ADÖOBM) Avrupa Konseyi'nin 1971 yılında eğitim üzerine çalışmalarının devamı olarak geliştirilmiştir. Başvuru çerçevesi ele aldığı temel yaklaşım itibariyle kendini güncellemektedir. 1970'lerin ortalarında önerilen iletişimsel yaklaşımla başlayan süreç, dil öğretim yaklaşımlarına da bağlı olarak ADOÖBM (2013 ve 2018) metinlerinde eylem odaklı yaklaşım ile devam etmektedir. 2018 yılında Avrupa Konseyi tarafından güncellenen ADÖOBM öğretme, öğrenme ve değerlendirme faaliyetleriyle dil yeterliklerinin kapsamlı ve bütünlüycü bir tanımlayıcı çerçeve olduğu görülmektedir. Bu kapsamda ilgili alanyazın araştırıldığında 2018 yılında yayımlanan ADÖOBM'nin program geliştirme ölçütleri açısından değerlendirilmediği tespit edilmiştir.

¹ Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, tuncay.ayverdi@gazi.edu.tr. ORCID: 0000-0003-0843-6434

² Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, enes.gulec1@gazi.edu.tr. ORCID: 0000-0001-6288-3353

Geliş tarihi: 04.03.2021- Kabul Tarihi: 20.08.2021

Kaynak Gösterme: Ayverdi, T. ve Güleç, E. (2021). 2018 Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metninin Program Geliştirme Ölçütleri Açısından Değerlendirilmesi. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 6(2), 161-194.

DOI: 10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v06i2002

Bir eğitim programının temelini hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme öğeleri oluşturmaktadır. Bu öğelerin her biri kendi arasında dinamik bir etkileşim oluşturup programın tümünü etkilemektedir. Buradan hareketle çalışmada, ADÖOBM'nin program geliştirme ölçütlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma desenlerinden “nitel durum çalışması” kullanılmıştır. Araştırma desenine bağlı olarak “doküman incelemesi yöntemi” kullanılmış ve içerik analizi kullanılarak veriler elde edilmiştir.

Sonuç olarak, 2018 yılında güncellenmiş ADÖOBM, 2013 yılında kabul edilen eylem odaklı yaklaşımı devam ettirmektedir. İçerik olarak “A1 öncesi”, “Genç Öğrenenler” ve “İşaret Dili” olarak yeni tanımlayıcıların getirildiği görülmektedir. Bunun yanı sıra yetkin olmalarını hedefleyici kazanımlara ek olarak ADÖOBM, dil öğrencilerinin veya kullanıcılarının dört temel dil alanında (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) yetkin olmalarını hedefleyici kazanımlara ek olarak 2018 yılı itibariyle yenilikçi bakışlar sunmaktadır. Bunlar arasında yer alan alımlama, üretim, etkileşim ve arabuluculuk başlıklarının yer aldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni, Hedef, İçerik, Öğretme- Öğrenme Süreci, Ölçme- Değerlendirme.*

Evaluation of the 2018 European Common Application Framework for Languages in Accordance with the Curriculum Development Criteria

Abstract

The Common European Framework of Reference for Languages Teaching (CEFR) was developed in 1971 as a continuation of the Council of Europe's work on education. The application framework updates itself in terms of its basic approach. The process, which started with the communicative approach proposed in the mid-1970s, continues with an action-oriented approach in the texts of CEFR (2013 and 2018), depending on the language teaching approaches. It is seen that language competencies are a comprehensive and integrating descriptive framework with the activities of teaching, learning and assessment of CEFR, which was updated by the Council of Europe in 2018. In this context, when the relevant literature was researched, it was determined that the CEFR published in 2018 was not evaluated in terms of curriculum development criteria.

The basis of a training program consists of objectives, content, learning-teaching process, measurement and evaluation elements. Each of these elements creates a dynamic interaction among themselves and affects the entire program. From this point of view, in this study, it is aimed to evaluate CEFR according to program development criteria. For this purpose, "qualitative case study", one of the qualitative research designs,

was used. Depending on the research design, "document analysis method" was used and data were obtained by using content analysis.

As a result, the CEFR, updated in 2018, continues the action-oriented approach adopted in 2013. It is seen that new descriptors such as "Pre-A1", "Young Learners" and "Sign Language" have been introduced as content. In addition to the acquisitions aimed at being competent, CEFR offers innovative perspectives as of 2018 in addition to the acquisitions aiming at being competent in four basic language areas (listening, speaking, reading and writing) of language learners or users. It is seen that the titles of reception, production, interaction and mediation are among these.

Keywords: *The Common European Framework of Reference for Languages Teaching, Objective, Content, Teaching-Learning Process, Assessment-Evaluation.*

Giriş

Çok dilli ve çok kültürlü yapıda gelişen ve değişen günümüz dünyası küreselleşme olgusuyla yabancı dil öğrenimini gerekli hâle getirmektedir. Bu kapsamda Avrupa Konseyi ele aldığı dil politikaları ile bütüncü bir yapıda hem Avrupa'da hem de Avrupa kıtası dışında dil öğretimi hedeflerinin, içeriğinin, öğrenme-öğretme sürecinin ve ölçme-değerlendirmenin nasıl olması gerektiğini açıklayan bir program ileri sürmüştür. Bu bağlamda, 1970'li yıllarda yapılan çalışmaların bir ürünü olan ve 2001 yılında birçok dilin öğrenimi ve öğretimi konusuna rehberlik eden Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni (ADÖOBM) önemli

bir kaynak olduğu bilinmektedir. ADÖOBM, Avrupa ülkeleri ve Avrupa Konseyine üye olan ülkeler için dil öğretiminde ortak bir sistem sunmayı hedeflemektedir. Bu sistemi oluşturmanın temelinde ise dil öğretim sistemlerinin, müfredatlarının, yönergelerinin ve seviyelerinin ortak bir çerçevede toplanması amaçlanmaktadır. Bunun yanı sıra ADÖOBM, hedef dilin ait olduğu kültürü de kapsayarak öğreten ve öğrenenlerin neleri bilmeleri gerektiğini; aynı zamanda dilin etkili öğretilmesi / kullanılması için gereken kazanımları ve seviyelendirmeleri de içerisinde barındırmaktadır.

Avrupa Konseyi, 1949 yılında 10 ülkenin katılımı ile kurulmuş, Türkiye de konseye aynı yıl içerisinde üye olmuştur. Merkezi Strazburg olan konseyin çalışma dilleri İngilizce ve Fransızcadır (T.C. Dışişleri Bakanlığı, 2020). Türkiye'nin gelişen ekonomik ve ticarî ağı diğer Avrupa ülkeleriyle daha çok yakınlaşmasını sağlayarak Avrupa ülkelerinin eğitim ve kültür politikalarını da etkilemiştir. Buna bağlı olarak yabancı dil öğretim programı da önem kazanmış ve dil kullanıcıları/öğrencilerinin çok dilli ve çok kültürlü sosyal bir bireye dönüşmeleri sağlanmıştır. Dolayısıyla konseyin temel amacı, üye ülkeler arasında dinî, kültürel ve ekonomik anlamda birçok farklılık olsa da tüm ülkelere faydalı olacak şekilde düzenlenmiş hukukî ve sosyal bir ortam sağlamaktır. Avrupa Konseyi, “Avrupa Kültür Sözleşmesi” ve “Avrupa Modern Diller Merkezi” başlığı altında eğitim, kültür ve dil öğretimi alanlarına dair üye ülkelerle iş birliğini amaçlamaktadır (Avrupa Konseyi, 2009).

“Avrupa Kültür Sözleşmesi” ve “Avrupa Modern Diller Merkezi” çalışmalarının temel amaçları şu şekilde sıralanmaktadır:

- Eğitim kurumlarında, tüm bireyleri kapsayacak büyük organizasyonların gerçekleştirilmesi,
- Diğer Avrupa kuruluşları ve hükûmet dışı kuruluşlarla iş birliği yapılması,
- Avrupa kültürünün temelini oluşturan zengin ve çeşitli kültürel-dilsel miras gibi eğitim de bu çeşitliliği destekleyici nitelikli olmalı,
- Avrupa içinde hareketlilik, karşılıklı saygı, anlayış ve iş birliği sağlanarak ayrımcılık ve ön yargılar önlenmesi,
- Üye ülkeler, dil öğretimi ve öğrenimi konusunda ulusal politikalar geliştirirken diğer Avrupa ülkeleriyle yakın iş birliği içinde olunması ve Avrupa çapında bir bütünlük sağlanmalı (Uysal, 2009; Arslan, 2011, s.26).

Avrupa dili, dil öğrencilerinin hedef dilde iletişim kurmak için neleri bilmeleri gerektiğini aynı zamanda dili etkin olarak kullanmak için hangi yollara başvurulması gerektiğini detaylı bir şekilde açıklanmaktadır.

Avrupa Konseyi'nin 1970-1980'lerdeki dil eğitimi çalışmalarının devamı olarak geliştirilen ADÖOBM'nin temel yaklaşımı ilk olarak iletişimsel yaklaşıma dayanmaktadır. 2005 yılında güncellenen ADÖOBM'de bu *iletişimsel yaklaşım* yerini *işlevsel-kavramsal yaklaşıma* bırakmıştır. 2013 ve 2018 yılında ADÖOBM incelendiğinde *işlevsel kavramsal yaklaşımın* yerini öğrenci aktifliğini ön plana çıkaran *eylem odaklı yaklaşıma* bıraktığı görülmektedir. Buradan hareketle ADÖOBM'de bahsedilen eylem odaklı yaklaşım, dil öğrencileri ve etkin kullanıcılarını sosyal bir aktör olarak görmektedir. Bu yaklaşımda dil öğrencileri ve kullanıcıları belirli koşullar

ve çevre etkisinde yalnızca dil yapılarını değil aynı zamanda etkileşimsel iletişim görevleri de üstlenen aktif bir bireydir (TELC, 2013, s.18). ADÖOBM, dil öğretim sistemlerinin arasındaki farkları ortadan kaldırarak ortak bir dil programıyla dilleri kapsayıcı bir çatıdır. Aynı zamanda programdaki temel yaklaşımların belirli aralıklarla güncellenmesi eğitim programlarının yenilenmesi ve güncellenmesi noktasında önem taşımaktadır. ADÖOBM, dil öğrencileri/kullanıcılarını sosyal bir varlık olarak görüp dili sadece öğrenim konusu olmaktan çıkararak iletişim için temel bir araç olma noktasında yenilikçi bir tutum sergilemektedir. Bu durum dil öğrencilerinin ihtiyaç analizine göre geliştirilen açıklayıcı/tanımlayıcılarda “yapabilir” (CEFR, 2018) eylemine dayanması dolayısıyla eylem odaklı yaklaşımın önceki yaklaşımları da kapsayıcı bir nitelikte olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

ADÖOBM, hedef, içerik ve yöntemleri ortak bir nesnel ölçütle eğitimcilere, eğitim yöneticilerine ve diğer ilgili birimlerin mevcut uygulamalarına uygulayabilecekleri eşgüdümlü ortak bir zemin oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Buna bağlı olarak Çerçeve Metin, Avrupa ulusları arasında dil öğretimini ortak standarda bağlamasını kolaylaştırmaktır. Avrupa dillerinin ve Türkçenin yabancılara öğretilmesinde temel bir öğretim programı olarak görülen ADÖOBM çeşitli araştırmalar yapıldığı görülmektedir.

İlgili alanyazın incelemesi yapıldığında; Köse, (2005) tarihli doktora tezinde Avrupa Konseyi yabancı diller ortak başvuru metnine uygun Türkçe öğretimini başarıya ve tutuma etkisini; Bakla, (2006) yüksek lisans tezinde A2 seviyesindeki öğrenciler için Avrupa dilleri ortak

başvuru kaynağı odaklı Avrupa dil gelişim dosyasına bağlı olarak önerilmiş bir okuma müfredatını; Kırmızı, (2007) yüksek lisans tezinde B1 seviyesindeki öğrenciler için Avrupa dilleri ortak başvuru kaynağı odaklı Avrupa dil gelişim dosyasına bağlı olarak önerilmiş bir okuma müfredatını; Aygün, (2008) yüksek lisans çalışmasında Türkiye'de yabancı dil eğitimi ve ADÖOBM'yi; Uysal, (2009) yüksek lisans tezinde ADÖOBM doğrultusunda Türkçe öğretimi programları ve örnek kitapların değerlendirilmesini; Arslan, (2011) doktora tezinde Türk yükseköğretiminde ADÖOBM'nin program hazırlama süreci açısından uygulanabilirliğini; Kalkan, (2017) yüksek lisans tezinde ADÖOBM'de kapsamında Türkiye'de yabancı dil öğretmeni yetiştirme politikalarını; Çolakoğlu, (2019) doktora tezinde bir seviye belirleme sınavının standartlarının belirlenmesi ve Avrupa dilleri ortak çerçeve programına göre geçerliliğinin onaylanmasını üzerine çalışmıştır. Bu çalışmalara ek olarak 2018 yılında güncellenen ADÖOBM ile ilgili çalışmalar arasında; Tanrıku ve Şihanlıoğlu, (2019) Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Yeni Açıklamalar Metninde Konuşma Becerisinin İncelenmesi; Gün ve Çiftçi, (2020) Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde 2018 Yaratıcı Yazma Becerisinin incelenmesi; Çelik ve Başutku, (2020) Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Yeni Açıklamalar Metninde Okuma Becerisine Yönelik İncelemesi başlıklı makaleler yer almaktadır.

Buradan hareketle 2018'de güncellenen ADÖOBM'nin program bileşenleri açısından (hedef, içerik, öğrenme ve öğretme süreci ve ölçme ve değerlendirme) incelenmediği görülmüştür. Bir eğitim programının temelini hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme

ögeleri oluşturmaktadır. Bu çalışmada, ADÖOBM program bileşenlerine göre değerlendirilecektir.

Bu bağlamda çalışmanın amacı, *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni (ADÖOBM)*'nin program geliştirme ölçütlerine göre değerlendirilmesidir. *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni*, aşağıda verilen alt amaçlar doğrultusunda incelenecektir:

1. *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni*'nin temel hedefleri nelerdir?
2. *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni*'nde yer alan içerik unsurları nelerdir?
3. *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni*'nde öğrenim ve öğretim sürecine dair unsurlar nelerdir?
4. *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni*'nde ölçme ve değerlendirme unsurları nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu kapsamda çalışma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasına göre yapılmıştır. “Durum çalışması, değerlendirme süreçleri gibi birçok alanda kullanılan, araştırmacının bir durumu, sıklıkla da bir programı, olayı, eylemi, süreci

ya da bir veya daha fazla olayı derinlemesine analiz ettiği bir araştırma desenidir.” (Creswell, 2017, s.14)

Araştırmanın yöntemi ve desenine bağlı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi doğrudan görüşme ve gözlem yapmanın mümkün olmadığı durumlarda tek başına bir yöntem olarak kullanılabilir. Duverger (1973)’in “doküman incelemesi” olarak yorumladığı bu yöntemi, Rummel (1968) ve birçok araştırmacı “doküman yöntemi” ya da “doküman incelemesi” olarak adlandırmaktadır. Ayrıca Best (1959, s.118); bu yöntemi hazır bulunan belgelerin sistemli bir olgu içerisinde incelenmesi olarak ifade etmektedir. Bu bağlamda doküman incelemesi, bir yöntem olarak nitel araştırmalarda tek başına kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni (2018) program geliştirme ölçütleri olan hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirmeye bağlı olarak veri toplama işlemi gerçekleştirilmiştir. Bu temel dayanakların yanı sıra ADÖOBM’de vurgulanan yaklaşımlar ve özellikler de veri toplama sürecine dâhil edilmiştir. Temel amaç, toplanan verilerden yola çıkılarak açıklanabilecek kavramlara ve ilişkili uzantılara ulaşabilmektir. Bu bağlamda araştırmanın genel kavramsal çerçevesi dikkate alınarak veriler ilgili ölçütler altında organize edilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, metin veya metinlerden oluşan bir kümenin içindeki belli

kelimelerin ya da kavramların varlığını belirlemeye yönelik yapılabilmektedir. İçerik analizi, amaçları belirleme, kavramları tanımlama, analiz birimlerini belirleme, konu ile ilgili verilerin yerini belirleme, mantıksal bir yapıyı geliştirme, kodlama kategorilerini belirleme, sayma, yorumlama ve sonuçları yazma aşamalarından oluşmaktadır (Büyüköztürk, 2016, s.251).

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni (2018), çalışmanın alt amaçları doğrultusunda iki araştırmacı (kodlayıcı) tarafından içerik analizi yöntemi ile bireysel olarak incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Bu işlemi takiben araştırmacıların değerlendirmeleri arasındaki uyumu incelemek amacıyla her bir alt amaca ilişkin uyum yüzdeleri, Miles ve Huberman (1994, s.64) tarafından önerilen güvenilirlik formülü kullanılarak hesaplanmıştır. Kodlayıcılar arası güvenilirlik, Miles ve Huberman formülüne göre uyum yüzdeleri %100 olarak hesaplanmıştır.

$$\text{Kodlayıcılar arası güvenilirlik} = \frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}} \times 100$$

Kaynak: Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. London: Sage Publication.

Bulgular

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni'nde yer alan hedef unsurları nelerdir?

Bir eğitim programının temelini hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme öğeleri oluşturmaktadır. Bu öğelerden hedef; planlı bir eğitim sisteminde etkinliklere ayrılan zamanın sınırlı olması sebebiyle kazandırılması gereken becerilerin en önemli olanların öğrenciye kazandırılmasıdır (Demirel, 2020, s.5). Ayrıca Ertürk (1972)'e göre planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar yoluyla kazandırılmasına kararlaştırılan öğedir.

Eğitimde program geliştirme sürecine bakıldığında hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme boyutları arasındaki ilişkiler bütünü olduğu görülmektedir. Genellikle hedef boyutu ile bireylerin niçin eğitildiği sorusunun cevaplanmaya çalışıldığı görülür. Bu noktada eğitimi yönlendirici hatta öğretme ve öğrenme sürecine de kılavuzluk ettiği anlaşılmaktadır. Program geliştirme sürecinde hedef kavramı, yetiştirilecek insanda bulunması uygun görülen, planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar yoluyla kazandırılması kararlaştırılan ve eğitim yoluyla kazandırılacak istendik davranışlardır. ADÖOBM, dillerin öğretilmesini ve öğrenilmesini teşvik etmekle beraber dil öğrencilerine yeni ve destekleyici dünya görüşleri sunmayı hedeflemektedir. Ayrıca dil kullanıcısını/öğrencisini sosyal bir varlık olarak nitelendirip öğrenen katılımını ve özerkliğini ön plana çıkarmaktadır. ADÖOBM; Avrupa Konseyine üye ülkelerin dillerini, dil öğretim programlarını, program

yönergelerini, dil öğrenim/öğretme sürecini ve ölçme değerlendirme kapsayıcı ortak bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.

ADÖOBM’de belirtilen hedefler şunlardır:

- Farklı ülkelerde dil eğitimi veren tüm kurumlar arasında koordinasyonu kolaylaştırmak ve teşvik etmek,
- Dil yeterliklerinin farklı ülkeler arasında karşılıklı tanınması için sağlam bir temel oluşturmak,
- Öğrencilere, öğretmenlere, ölçme-değerlendirme kurumlarına ve eğitim yöneticilerinin çalışmalarına rehber olmak (CEFR, 2018, s. 25).

Buradan hareketle, ADÖOBM’yi rehber alan dil eğitim-öğretim kurumlarında, şeffaflık ve tutarlılığın sağlanmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra ADÖOBM, güncel oluşu ve yenilenmesiyle dinamik; birden fazla amacı bünyesinde barındırması ve kullanıma hazırlaması ile çok amaçlı, farklı ülkelerde ve bölgelerde uyarlanabilir oluşuyla da esnek olduğunu göstermektedir.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni’nde içerik unsurları nelerdir?

İçerik; belli bilgi kategorilerinin alt boyutlara indirgenebilmesidir. Boyutların birbirlerini kapsayıcı şekilde hazırlanması ve tema ile örtüşmesi önemli görülmektedir. ADÖOBM, dilin sosyal, eğitimsel ve profesyonel alanlarda fırsat ve başarı için bir araç olarak görülmesine dayanmaktadır. Bu temel özellik Avrupa Konseyi’nin tüm vatandaşlarının hakkı olarak kalite kapsayıcı eğitim hedefine katkıda bulunmaktadır.

Bununla birlikte bu programın sadece değerlendirme amacıyla şeffaf ve açık referans noktaları sağlamak için değil, aynı zamanda müfredat reformu ve pedagojisini bilgilendirmek için de kullanıldığı belirtilmektedir (CEFR, 2018, s. 26).

ADÖOBM, dil eğitimine yönelik yaklaşımlar açısından sabit bir yaklaşımı benimsemek yerine yapılandırmacı yaklaşım felsefesine bağlı olarak öğrencinin aktifliğini ön planda tutan birçok yaklaşımı içermektedir. Bununla ilgili olarak farklı bağlamlar için farklı yaklaşımların uygun olabileceğine işaret ederek dil öğretim metodolojilerini araştırmaktadır. Nitekim, ADÖOBM şemasının göreve dayalı yaklaşım, ekolojik yaklaşım ve genel olarak hepsi de dahil olmak üzere, eylem odaklı yaklaşım gibi ikinci dil öğrenimine yönelik yeni yaklaşımları kapsadığı belirtilmektedir (CEFR, 2018, s. 29). Bu yaklaşımlar temel alınırken öğrenci ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda ADÖOBM, bireyin “yapabilir” tanımlayıcılarından hareketle eyleme yönelik görevlerin kullanılmasını önermektedir. A1 öncesi, A1, A2, B1, B2, C1 seviyeleri arasında referans düzeylerinden hareketle eyleme dayalı görevlerin yönlendirilmesi yapılmaktadır. Aynı zamanda müfredat, öğretim ve değerlendirme arasındaki uyumla birlikte öğrencilerin gerçek hayattaki iletişim ihtiyaçlarından geriye doğru planlama yapılmasını önermektedir. Aynı zamanda dil öğreniminin sosyal doğasının ve dil kullanımının, öğrenme sürecinde sosyal çevre ve birey arasındaki etkileşimin tanınması anlamına gelmektedir. Öğrencileri dil kullanıcıları olarak görmek, sınıfta hedef dilin yaygın olarak kullanılmasını gerektirir. Sadece dil öğrenmenin yeterli görülmediği öğrencinin dili aktif olarak

kullanılması gerektiği anlaşılmaktadır. Öğrencileri çok dilli, çok kültürlü varlıklar olarak görmek, gerektiğinde tüm dil kaynaklarını kullanmalarına izin vermek, dil ve kültürler arasındaki benzerlik ve düzenliliklerin yanı sıra farklılıkları görmelerini sağlamak anlamına gelir (CEFR, 2018, s. 27). İlk hâli 2001 yılında yayımlanan ADÖOBM, 9 bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler;

1. Siyasi ve Eğitimsel Bağlamında Ortak Avrupa Çerçevesi Bölümü
2. Kabul Edilen Yaklaşım Bölümü
3. Ortak Referans Seviyeleri Bölümü
4. Dil Kullanımı ve Dil Kullanıcısı / Öğrencisi Bölümü
5. Kullanıcı / Öğrencinin Yeterlikleri Bölümü
6. Dil Öğrenimi ve Öğretimi Bölümü
7. Görevler ve Dil Öğretimindeki Roller Bölümü
8. Dilsel Çeşitlendirme ve Müfredat Bölümü
9. Değerlendirme (CEFR, 2018, s. 27) şeklinde belirtilmektedir.

2018’de güncellenen ADÖOBM ’de önceki yayımlarına ek olarak “A1 öncesi”, “Genç Öğrenenler” ve “İşaret Dili” olarak yeni tanımlayıcıların getirildiği görülmektedir. Ayrıca ADÖOBM işaret dili kurslarında müfredat yapılandırmalarında giderek yaygınlaşmaktadır (CEFR, 2018, s. 51). Buradan hareketle, ADÖOBM yalnızca sesli iletişim için değil, işaret dilleri için de ortak müfredat ve seviyelendirmeyi amaçladığı görülmektedir.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni'nde öğrenim ve öğretim sürecine dair unsurlar nelerdir?

Öğrenme-öğretme süreci, “Nasıl öğretilim?” sorusunun cevabını aramaktadır. Eğitim, öğrencilerin amaçlarına ulaşması için tecrübe etmeleri gereken öğrenme sürecini başlatacak koşulların düzenlenmesi ve yürürlüğe koyulmasıdır. Bu düzenleme, gerekli olan dış koşulları, araç ve gereçleri, her türlü etkinlikleri ve fiziki düzenlemeleri kapsar. Düzenlenen etkinliklerin temel kaynağı eğitim programının hedefleri olmalıdır. Öğrenme ve öğretme süreci, işlemler ve yaşantılar olarak tanımlanabilir (Çağal, 2016).

Hem ADÖOBM tanımlayıcı şeması hem de eyleme yönelik yaklaşım, etkileşim yoluyla anlamın inşa edilmesini öğrenme ve öğretme sürecinin merkezine yerleştirmiştir. Çünkü öğretmen ve öğrenci arasındaki etkileşim veya öğrencilerin birbirleri arasında kurduğu iş birliğine yönelik etkileşim bu sürece nitelik kazandıracaktır. Dolayısıyla CEFR'de dilin iletişimsel stratejileri yeterliği ve faaliyetleri arasında bir tür bağlantı kurulduğu görülmektedir. Stratejik yeterlikleri için tanımlayıcıların geliştirilmesi ve bir modelin oluşturulduğu görülmektedir. Bu model; planlama, yürütme, izleme ve onarım boyutlarından oluşturulmuştur. Ele alınan bu boyutlar için ayrı strateji basamaklarının oluşturulduğu belirtilmektedir.

Tablo 1. ADÖOBM’de İletişimsel Dil Stratejileri

	Alımlama	Üretim	Etkileşim	Arabuluculuk
Planlama	Çerçeve	Planlama	-	-
Dışa Aktarma Süreci	Sonuç Çıkarma	Dengeleme	Dönüt Almak İş birliği Yapmak	Önceki Bilgiye Bağlama Dili Uyarlama Karmaşık metinleri basitleştirme Yoğun Metni Anlama Bir Metni Düzenleme
Değerlendirme ve Düzeltme	İzleme	İzleme /Kendini Düzeltilme	Açıklama İsteme İletişim Düzeltilmesi	

Kaynak: CEFR, 2018, s. 33.

Anlaşılacağı üzere ADÖOBM’nin ana hedeflerinden hareketle öğrenme ve öğretme sürecinin önemi üzerinde durulması gerektiği ifade edilmektedir. Programın ele aldığı iletişimsel dil stratejileriyle öğrenme ve öğretme sürecinde birbiriyle ardışık, sıralı ve yakın ilişkili doğrusal bir yol izlendiği görülmektedir. Çünkü belirli bir plan dâhilinde oluşturulan hedeflerin öğretme-öğrenme süreciyle ilişkilendirilip stratejilerle desteklenerek sürecin sonunda öğrencide nasıl bir etki uyandırdığının tespit edilmesi

amaçlanmaktadır. Ortaya çıkan sonuca göre gerekli açıklamaların ve düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

ADÖOBM, dil öğrencilerinin veya kullanıcılarının dört temel dil alanında (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) yetkin olmalarını hedefleyici kazanımlara ek olarak 2018 yılı itibariyle yenilikçi bakışlar sunmaktadır. Bunlar arasında yer alan alımlama, üretim, etkileşim ve arabuluculuk başlıklarının yer aldığı görülmektedir.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni'nde ölçme ve değerlendirme aşamaları nelerdir?

ADÖOBM; öğretme, öğrenme ve değerlendirme faaliyetleriyle dil yeterlikleri ve kazanımlarını bütünlüycü bir yapıya sahiptir. Bu bağlamda başvuru metninin ana unsurlarından biri, eğitim hedef ve sonuçlarının tüm düzeylerde geçerli ve güvenilir biçimde ortaya çıkmasını sağlamaktır.

Ölçme ve değerlendirme ise bir betimleme işlemidir. Geniş anlamda ölçme, belli bir nesnenin ya da nesnelerin belli bir özelliğe sahip olup olmadığının, sahip ise sahip oluş derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle sayı sembolleriyle ifade edilmesidir. Ölçmede ölçme konusu olan her şey, bir özelliktir. Belli bir özelliğe sahip olup olmama ya da sahip oluş derecesi nesneden nesneye, durumdan duruma göre değişebilir. Yani kısacası ölçme farktan doğmuştur (Tekin, 2004 akt. Göçer, 2017).

Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metninin temel ilkelerinden biri eğitim hedef ve sonuçlarının her düzeyde açık ve kesin bir şekilde ortaya çıkarılmasıdır. Öğrenci yeterlik yönleri “yapabilir” ilkesinden hareketle,

öğrenim için açık ve paylaşılan bir yol haritası sunmakla beraber ilerlemeyi ölçmek için testlerin yapılmasında ve testlerdeki puanlandırma işlemine ayrıntılı bir kılavuz görevi üstlenmektedir. Ayrıca değerlendirme kavramı, dil kullanıcısının/öğrencisinin mevcut yeterlik tanımlarından hareketle yeterliğini değerlendirme, mevcut başarısını ölçme anlamında kullanıldığı belirtilmektedir (TELC, 2013, s.173).

Tanımlayıcıların ana işlevi; müfredat, öğretim ve değerlendirmenin hizalanmasına yardımcı olmaktır. Eğitimciler, ADÖOBM tanımlayıcılarını belirli bir bağlamla ilgilerine göre seçebilir ve gerektiğinde sürece uyarlayabilirler. Tanımlayıcıların ayrıntılı ve esnek bir kaynak sağladığı şu şekilde verilmiştir:

- Öğrenmeyle ilgili gerçek dünya dilinin kullanımını amaçlar, böylece eyleme yönelik öğrenmeye bir çerçeve kazandırır,
- Öğrencilere, velilere, sponsorlara şeffaf bakış açısı sağlar,
- Sürekli ihtiyaç analizi sürecinde yetişkin öğrencilerle öncelikleri müzakere etmek için bir “menü” sunar,
- Öğretmenlere sınıf içinde ve genellikle çeşitli tanımlayıcılarda anlatılan faaliyetleri içeren görevler önerir,
- Harici bir çerçeve ile ilgili kriterlerle ölçüt referanslı değerlendirmenin başlatılmasını önerir (CEFR, 2018, s. 42).

Hangi yaklaşım alınırsa alınsın, sonuçta ortaya çıkan tanımlayıcılar listesinde birbirini tekrar eden kazanımların ortadan kaldırılması ve ortalama bir yapıya indirilmesi gerekir. Genellikle bu noktada

tanımlayıcılar birbirleriyle uyarlanır, kısaltılır, basitleştirilir, mevcut iletişim amaçları ile birleştirilir ve diğer eğitim amaçları ile desteklenir. Tanımlayıcı listenin çok kısa olması durumunda öğretmen değerlendirmesi veya öğrencinin öz değerlendirmesinin daha etkili olduğu belirtilmektedir (CEFR, 2018, s. 42-43). Ayrıca ADÖOBM’de tanımlanmış iletişimsel ölçütlere dayalı olarak hem öğretmen değerlendirmesi hem de “yapabilir” tanımlayıcılarından hareketle öğrencinin kendi kendine değerlendirme yapması öğrenen motivasyonunu olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir.

Tablo 2. Tanımlayıcıların Farklı Amaçları

	Kullanıcı/Öğrenci neyi daha iyi kullanabilir/yapabilir?	Kullanıcı/Öğrencilerin performansları nasıl daha iyi desteklenir?	- ile alakalı düzeyleri
Karmaşık	Yapılandırıcı	Teşhis odaklı	Program tasarımcı
Açıklayıcılar	Odaklı Program Açıklayıcıları	öğrenme açıklayıcıları	öğretmenler
Basit	Kullanıcı odaklı öğrenme amaçları ve “yapabilir” öğrenme sonuçları	Öz değerlendirme odaklı öğrenme açıklayıcıları	Kullanıcı/öğrencilerin ebeveynleri ya da işverenleri vb.

Kaynak: CEFR, 2018, s.43

Tablo 2’den anlaşılacağı üzere açıklayıcı tanımlayıcıların değerlendirme yönünün olduğu görülmektedir.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni’nde ele alınan başarı ölçümüne bakıldığında; yapılacak olan test ve sınavların içeriklerinin

hedef odaklı öğrenci kazanımları doğrultusunda oluşturulması gerektiği açıklanmıştır. Ayrıca öğrenci öz değerlendirme üzerinde durularak öğrencilerin kendilerini değerlendirmesinin sağlanmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu durum ölçme ve değerlendirme sürecinin devamlı olduğunu ve hem öğrencinin hem de öğretmenlerin sınavlar aracılığıyla karşılaştırma yapabilmelerini kolaylaştıracağı anlaşılmaktadır. Bu noktada CEFR (2018); ölçme ve değerlendirme noktasında zengin bir içeriğe sahip olduğu görülmektedir. İlgili ölçme ve değerlendirme araçları ise şu şekilde sıralanmıştır:

Tablo 3. Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Öz Değerlendirme	CEFR, 2018, s.167-170
Konuşma Sınavı	CEFR, 2018, s.172
Yazma Sınavı	CEFR, 2018, s.173
Portfolyo	CEFR, 2018, s.49
Standart Bir Dil Sınavı	CEFR, 2018, s.26
Uzaktan Öğretim Değerlendirmesi	CEFR, 2018, s.181
Proje Çalışması	CEFR, 2018, s.181
Akran Değerlendirmesi	CEFR, 2018, s.49
Dört Dil Becerisine Yönelik Etkinlikler	CEFR, 2018, s.31
Yazılı ve Sözlü Sınavlar	CEFR, 2018, s.31

Öz değerlendirme; belirlenen yeterlik tanımlarından hareketle öğrencinin kendi “yapabilir” yeterlikleri üzerine dört temel beceride A1-C2 referans düzeylerinde kendi değerlendirmesi yapabilmesini sağlamaktadır. Tüm beceriler dilin alımlama, etkileşim ve üretim alanları üzerinde yapılandırılmıştır. Buradan hareketle öğrencinin öze değerlendirme

tablosu üzerinde verilen ölçütlere uygun olarak kendi öğrenmelerini değerlendirmesini yapabilecek konumda olması, dil öğrencisinin/kullanıcısının ölçme ve değerlendirme sürecinde de aktif katılım sağlaması gerektiğini göstermektedir.

Akran değerlendirme/akran inceleme; ADÖOBM’de “genç öğrenciler” bölümü içerisinde yer alan bir kavramdır. Bununla öğrencilerin hayat boyu öğrenme bilinciyle tanımlanan yeterlikleri kendi seviyelerindeki öğrencilerle değerlendirmelerini sağlamak anlaşılmaktadır. Bilişsel, sosyal ve deneyimsel kapasitelerinin gelişeceği ifade edilebilir. Ayrıca kendi aralarında işbirlikçi etkileşime dayalı olduğundan sosyal hayatı dengede korumada önemli bir işleve sahip olabileceği düşünülmektedir. Öğrenci aktifliği ön planda tutulduğu için bu ölçme aracı ile öğrencilerin hem bireysel hem de akran grupları içerisinde kişisel gelişimlerini takip etmelerinde avantaj sağlayacağı belirtilmiştir.

Nitelikli konuşma becerisi özelliklerinin yer aldığı yapılandırılmış gridin konuşma becerisini ölçme ve değerlendirmeye yönelik bir araç olduğu görülmektedir. Çünkü öğrenci düzey performanslarını barındıran A1-C2 referans düzeylerinin oluşturulduğu ve fonoloji (ses bilgisi) ile ölçütlerin genişletildiği görülmüştür. Anlaşılacağı üzere nitelikli bir konuşmanın özellikleri; konuşma aralığına dikkat edilmesi, doğruluk, telaffuz, etkileşim, tutarlılık ve ses bilgisine uygunluk şeklinde verilmiştir (CEFR, 2018, s.172). ADÖOBM’nin iletişimsel dil yeterliklerinin gelişmesi ve nitelikli bir konuşmanın gerçekleşmesi noktasında bireyden beklenen performansların neler olduğu anlaşılmaktadır

Yazma becerisinin değerlendirilmesinde ise, konuşma becerisinde olduğu gibi yapılandırılmış grid kullanıldığı görülmektedir. A1-C2 referans düzeylerinde genel yazılı anlatım, yazı aralığı/kapsamı, tutarlılık, doğruluk, açıklama, tartışma/görüş bildirme basamaklarından oluşturulmuştur (CEFR, 2018, s.173). Yazılı anlatımın açık ve anlaşılır hale getirilmesinde, dilbilgisi kontrollerine uygun, cümle diziliminin, anlamsal tutarlığın bir bütün halinde aktarılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır. Dilin üretim alanları içerisinde anlatım yetisinin önemli bir beceri alan yazma, üst bilişsel bir beceri alanı olması dolayısıyla bireyin etkili ve mantıklı adımlarla bir argüman geliştirmesini sağlamayı amaçlamaktadır.

Tartışma ve Sonuç

İlk hâli 2001 yılında yayınlanan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni gelişen, değişen dünya değerleri, güncellenen eğitim modelleri ve yeni yaklaşımlarla kendini yenilemeye devam etmektedir. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni'nde, sosyal aktör olarak görülen bireyin sosyal beceri ve sorumluluklarla birlikte eylem odaklı yaklaşımına uygun nitelikte bir karar ve hareket özgürlüğü ortaya koyan modern bir dil öğretim programı olduğu görülmektedir.

Dil öğrenenlerin kültürel boyutlarını da ele alan ADÖOBM yeterlik tanımları ile düzey bazında yönergeler ortaya sunmaktadır. Uysal (2009); yapmış olduğu çalışmanın sonucunda başvuru metninin dilsel, kültürel ve eğitim alanlarında sabit bir yöntem uygulanması yerine, her kazanım ve beceriye özel farklı yöntemlerin uygulanabileceğini belirtmiştir. Ayrıca metinde bireyin dili kullanma durumu A1 seviyesinden C2 seviyesine

kadar derecelendirildiğini ve bu seviyelerin içeriklerinin birbirlerini tekrar etmek yerine her seviyede bir önceki seviyeye ekleme yaparak ilerlediğini açıklamıştır. Deniz ve Uysal (2010)'a göre, öğrenci ihtiyaçları göz önünde bulundurularak öğrenciye görelilik ilkesi bağlamında gerekli durumlarda kazanımların esnetilip daraltılabileceğini belirtmişlerdir. İkinci ve daha sonraki dillerin öğrenimine odaklanmış olan ADÖOBM dili etkin ve işlevine uygun şekilde kullanılmasının gerektiğini amaçladığı aktarılmıştır. İlgili alanyazından hareketle Arslan (2011); yabancı dil öğrenen öğrencilerin ihtiyaç analizi kapsamında ilgi ve motivasyonlarının yüksek olması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca yabancı dil öğretimi sürecinde gerçekleşen ölçme ve değerlendirme uygulamalarında standart sistemi benimsemek yerine alternatif ölçme ve değerlendirme uygulamalarının da kullanılması gerektiğini belirtmiştir. Bu alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarından portfolyo, öz değerlendirme, akran değerlendirme, proje çalışması gibi hem sürece dayalı hem de günlük yaşamı da içerisinde barındıran ölçme araçlarının daha etkin kullanılması gerektiğini ileri sürmüştür.

AOÖBM'nin 2018 yılı güncellenen metni henüz Türkçeye tam metin hâlinde çevrilmediği için yapılan çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. İlgili çalışmalar arasında Tanrıkulu ve Şihanlıoğlu (2019); AOÖBM konuşma kazanımlarını A1 öncesi ve C1 seviyeleri arasında tanımlayarak konuşma becerisinin kullanım alanlarını, amaçlarını ve konuşma türlerini kategoriler halinde sıralamışlardır. İlgili çalışmada iletişimin ve etkileşimin en temel becerisi olan konuşma, 2018 yılı güncel konuşma kazanımları ile eski kazanımlar arasında karşılaştırmalara

gidilerek yeniliklerin belirlenmesi sağlanmıştır. Konuşma becerisinde olduğu gibi 2018 AOÖBM’de okuma becerisinin de incelendiği ve kazanımların A1 öncesi-C1 düzeylerine göre tanımlandığı görülmektedir. Çelik ve Başutku (2020); okuma becerisini inceledikleri çalışmalarında, AOÖBM’deki okuma becerisi bölümlerini, okuma amaçların belirlemişlerdir. Okuma becerisi kazanımları incelenerek okuma etkinlikleri ile dinleme ve okuma başlıkları altında tanımlanmıştır. Ayrıca okumanın konuşma ile bütünleşik yönleri de verilmiştir. Her iki çalışmadan hareketle AOÖBM’de dilin anlama ve anlatma boyutlarının nasıl ele alındığına dair çıkarımlarda bulunulmasını, yenilenen kısımların neler olduğunun görülmesini sağlayıcı nitelikte olduğu görülmektedir. Ayrıca dilin üretim alanlarından yazma becerisiyle ilgili olarak Gün ve Çiftçi (2020); AOÖBM’deki yaratıcı yazma konusunu incelemişlerdir. Yaratıcı yazma alt kategorileri etrafında A1 öncesinden C1 düzeyine kadar çevrilerek düzeylere göre kazanımlar açıklanmıştır. Dilin üretim alanlarından birisi olan yaratıcı yazma güncel metin ile yenilenerek dil ihtiyaçlarına daha uygun tanımlamalarda bulunduğunu tespit etmişlerdir. İlgili alanyazın incelendiğinde AOÖBM 2018 Metni ile ilgili çalışmalar programın genel hatlarıyla anlaşılmasına, beceri bazında incelemelerde bulunularak getirilen yeniliklerin tespit edilmesinde nitelikli çalışmalar olarak görülmektedir.

2018 güncel AOÖBM program geliştirme açısından henüz incelenmediği için çalışmanın yapılması gerekli görülmüştür. Bu doğrultuda program geliştirme ölçütleri derinlemesine verilmeye çalışılmıştır. Ayrıca programa eklenen güncel başlıklar ve programın genel yaklaşımı da

aktarılmaya çalışılmıştır. Yenilenmeye ve güncellenmeye devam eden AOÖBM'nin işlevsel kavramsal yaklaşımdan eylem odaklı yaklaşıma dönüştürüldüğü ve hedef dil kavramı getirilerek dil öğretim ve öğrenimine yenilikçi bir bakış açısı kazandırıldığı görülmektedir. Bu yenilikler arasında “A1 öncesi”, “Genç Öğrenenler” ve “İşaret Dili” olarak yeni tanımlayıcılar getirilmiştir. Bu durum programın ana hedeflerine bağlı olarak içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme değerlendirme basamaklarında da yeniliğe gidildiğini göstermektedir.

ADÖOBM, Avrupa Konseyine üye olan ülkeler için detaylı bir hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve aynı zamanda ölçme ve değerlendirmeyi de belirli kapsam düzeyinde yapılması için hazırlanmıştır. ADÖOBM, dil öğrenme programlarının planlanma ve uygulama sürecinde öğrenci yaşantıları ile ilişki kurulması gerektiğini savunmaktadır. Çalışmada elde edilen bulgulardan hareketle, programın hedeflere ve içerikte verilen başlıklara uygun olarak oluşturularak öğrenen ihtiyaçlarına önem verdiği görülmektedir. Ayrıca dilin öğrenme-öğretme sürecinde olduğu gibi ölçme ve değerlendirme sürecinde de öğrencinin kendi kendine ya da akran gruplarıyla uygun hedefler seçebilmeleri sağlanmaktadır.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni, ölçme ve değerlendirme süreciyle öğrencinin analiz, eleştiri ve yaratma gibi önemli bilişsel basamakları kullanması gerektiği amaçlamaktadır. Eğitim sürecinde öğrencinin karar verme, tartışma, organize etme yeterliklerinin de geliştirilmeye çalışıldığı hem yeterlik tanımlarında hem de ölçme değerlendirme basamaklarında görülerek sürecin bütüncül bir şekilde

yapıldığını göstermektedir. Bu noktada belirlenen hedefler, düzey yeterlik tanımları, programın içeriği, öğretme-öğrenme sürecinde kullanılan materyaller ve ölçme-değerlendirme noktasında birçok yaklaşımın ve alternatif testlerin yer aldığı bir bütünlüğün organizasyonu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca programın tüm basamaklarında çok dillilik ile çok kültürlülük kavramlarını kapsayıcı bir niteliğe büründüğü anlaşılmıştır. Belirtilen alımlara, üretim, etkileşim, arabuluculuk kategorileri ile sadece içerdikleri anlamsal boyut değil 4 temel dil becerisini yansıtırıcı yönlerinin olduğu görülmüştür. Bu kapsamda ADÖOBM, evrensel bir çatı altında dil kullanımını ve diğer sosyal iletişim görevlerini, bireyin sahip olduğu bilişsel ve duyuşsal beceri alanlarını da katarak eylem odaklı yaklaşım esasına göre yapılanmasını savunmaktadır.

Çıkar Çatışması ve Etik Bildirimi

Çalışmada çıkar çatışmasına yol açacak herhangi bir husus bulunmadığını ve araştırmanın tüm süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu beyan ederim.

Kaynakça

[1] Arslan, A. (2011). *Türk Yükseköğretiminde Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programının Program Hazırlama Süreci Açısından Uygulanabilirliği*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

[2] Avrupa Konseyi. (2009). <http://rm.coe.int/0900001680746e55> Sayfasından Erişilmiştir.

- [3] Avrupa Birliği Mevzuatı. (2017). https://www.ab.gov.tr/_44498.html Sayfasından Erişilmiştir.
- [4] Aygün, S. (2008). *Türkiye'de Yabancı Dil Eğitimi ve Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- [5] Bakla, A. (2006). *A2 Seviyesindeki Öğrenciler İçin Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Kaynağı Odaklı Avrupa Dil Gelişim Dosyasına Bağlı Olarak Önerilmiş Bir Okuma Müfredatı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- [6] Best, J. (1959). *Research in Education*. Prentice Hall.
- [7] Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz. Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- [8] Creswell, John W. (2020). *Nitel Araştırma Yöntemleri-Beş Yaklaşım Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*. Çev. Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir. Siyasal Kitabevi.
- [9] CEFR (2001). (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment.) Council Of Europe, Strasbourg. Erişim Adresi: <https://rm.coe.int/16802fc1bf>
- [10] CEFR (2018). (Common European Framework Of Reference For Languages: Learning, Teaching, Assessment.) Council Of Europe, Strasbourg. Erişim Adresi: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989>

- [11] Çağal, U. (2006). *Eğitimde Program Geliştirme*. <https://www.eniyiders.com/not-detay/program-gelistirme-2-unite-egitimde-program-gelistirme> Sitesinden Erişilmiştir.
- [12] Çelik, N. ve Başutku, S. (2020). “Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Yeni Açıklamalar Metninde Okuma Becerisine Yönelik İncelemesi.” *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 5(1), 91-118.
- [13] Çolakoğlu, Ö.Y. (2019). *Bir Seviye Belirleme Sınavının Standartlarının Belirlenmesi ve Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programına Göre Geçerliliğinin Onaylanması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- [14] Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem.
- [15] Demirel, Ö. (2020). *Eğitimde Program Geliştirme: Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Pegem.
- [16] Deniz, K. ve Uysal, B. (2010). “Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni ve Yurt Dışındaki Türk Çocukları İçin Türkçe ve Türk Kültürü Öğretim Programı”. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 27, 239-261.
- [17] Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Öğrenim, Öğretim ve Değerlendirme
https://www.telc.net/fileadmin/user_upload/publikationen/diller_iain_avrupa_ortak_oneriler_aeraevesi.pdf
- [18] Duverger, M. (1973) *Sosyal Bilimlere Giriş: Metodoloji Açısından*. Çev:Ünsal Oskay. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- [19] Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan.

- [20] Göçer, A. (2017). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- [21] Gün, M. ve Çifçi, H. (2020). “Avrupa Ortak Başvuru Metni’nde (2018) yaratıcı yazma becerisinin incelenmesi.” *Çukurova Araştırmaları*, 6(1), 200-212.
- [22] Kalkan, E. (2017). *Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı Kapsamında Türkiye’de Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Politikaları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- [23] Kırmızı, Ö. (2007). *B1 Seviyesindeki Öğrenciler İçin Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Kaynağı Odaklı Avrupa Dil Gelişim Dosyasına Bağlı Olarak Önerilmiş Bir Okuma Müfredatı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- [24] Köse, D. (2005). *Avrupa Konseyi Yabancı Diller Ortak Başvuru Metnine Uygun Türkçe Öğretiminin Başarıya ve Tutuma Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, <http://www.tubess.gov.tr/>
- [25] Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis*. London: Sage Publication.
- [26] Rummel, J. F. (1964) *An Introduction To Research Procedures In Education Second Edition*. Harper And Row.
- [27] Uysal. B. (2009). *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni Doğrultusunda Türkçe Öğretimi Programları ve Örnek Kitapların Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- [28] Tanrikulu, L. ve Şihanlıoğlu, Ö. (2019). “2018 (CEFR) Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Yeni Açıklamalar Metininde Konuşma Becerisinin İncelenmesi.” *IJLA*, 7(4), 212-224.
- [29] Tekin, H. (2004). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- [30] T.C. Dışişleri Bakanlığı, (2020). http://www.mfa.gov.tr/avrupa-konseyi_.tr.mfa sitesinden erişilmiştir.
- [31] Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Today's world, developing and changing in a multilingual and multicultural structure, makes foreign language learning necessary with the phenomenon of globalization. In this context, the Council of Europe has proposed a program that explains the language teaching objectives, content, learning-teaching process and assessment-evaluation in a complementary structure with the language policies it handles both in Europe and outside the European continent.

Thanks to the rapidly developing technology, communication technology has also developed and has brought the distances between countries and societies closer. Accordingly, the worldwide exchange of knowledge and culture has accelerated and communication has become a fundamental phenomenon. It is thought that this phenomenon will be realized only if it is used properly, meaningfully and according to its function. In this context, it is known that the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), which is a product of the studies conducted in the 1970's and guided the learning and teaching of many languages in 2001, is an important resource.

The Council of Europe was established with the participation of 10 countries in 1949, Turkey in the same year became a member of the council.

The main purpose of the Council of Europe is listed:

- Realization of a large organization that will cover all individuals in educational institutions,
- Cooperating with other European Institutions and governmental organizations,

Developers who support this diversity in education as the basis of European production, such as rich and diverse cultural-linguistic heritage,

- Prevention of discrimination and judgment by ensuring mobility, mutual respect, understanding and cooperation within Europe,

- When member countries develop language teaching and learning policies, close cooperation with other European countries and a Europe-wide integrity should be ensured (CEFR, 2001). The European language is explained in the section What the learner knows to communicate in the target language, as well as the ways to use the language effectively.

When the relevant literature is examined; Köse, (2005) in his doctoral dissertation, to make Turkish teaching success and attitude in accordance with the European Council foreign languages common application text; Bakla, A. (2006) proposed a reading curriculum for A2 level students based on European language development, focused on the European languages common reference source in his master's thesis; Kırmızı, (2007) a proposed reading curriculum based on European language development focused on European languages for students at B1 levels in a master's thesis; Aygun, S. (2008), master's degree in foreign language education and study CEFR in Turkey; Uysal, B. (2009), in his master's degree, CEFR program evaluating Turkish teaching programs and sample books; Arslan, (2011) in his doctoral dissertation, the applicability of the program creation process of CEFR in Turkish higher education Shields, E. (2017) foreign language teacher education policies in Turkey CEFR the master's thesis; Çolakoğlu, (2019) in his doctoral dissertation focused on the rationale for the standards of a placement test and its validation according to the European languages common framework program. Based on this, the program of the application text, which was updated in 2018, emerged (goal, content, learning and teaching process, and evaluation and evaluation). A training program is based on objectives, content, learning-teaching process, measurement and evaluation teachings. During these hours, CEFR will be evaluated according to the program components.

It is a qualitative observation of qualitative data collection techniques such as qualitative research, examination and analysis, to put a theory and a holistic demonstration about perceptions and events (Yıldırım & Şimşek, 2011). In this study, qualitative research designs were made. “Stop study

is the researcher's investigation of a situation, event, investigation, process or one more event, which is used in areas such as evaluation (Creswell, 2017, p.14).

Depending on the method and design of the research, preparatory examination was used. Reports review is not used as a stand-alone method. This method, interpreted by Duverger (1973) as "document review", has been labeled by Rummel (1968) and the potential researcher as "document method" or "document review". Also Best (1959, p.118); This method refers to reviewing an existing systematic phenomenon. In this context, it can be used by itself in a qualitative way (Yıldırım & Şimşek, 2013).

CEFR has been prepared for a detailed target, content, learning-teaching process as well as specific scope information in assessment and evaluation for the member countries of the Council of Europe. CEFR advocates using language learning programs together with student life in the planning and implementation phase. Based on the findings obtained in the study, the program is shown as information in accordance with the goals and content titles. In addition, as in the learning-teaching process of the language, assessment and evaluation are also the students' ability to choose goals with their peer groups. Indeed, Scope CEFR advocates structuring language assistance and other social communication tasks on an action-approach-oriented basis by including the cognitive and affective skill areas that the individual has under a universal roof.